

I	15
Hanlivé slovo "mezi-dobí" - Hranice středověku vůči antice: symbolický rok 529 - Křesťanská filosofie - Mladé národy se "učí" tomu, co jim bylo předáno v cizí řeči - Potíž s určením "konce" středověku	

II	23
Zprostředkovatel na pomezí epoch v zemi nikoho: Boëthius - Jeho neomylnost ve výběru toho, co stojí za překládání. Platón a Aristotelés - "Filosofie utěšitelkou" - "První scholastik": spojení víry a rozumového poznání - Cassiodorus a nový "svobodný prostor": klášter - Záchrana setby	

III	37
"Východní" protiváha racionalismu: Dionýsius Areopagita - Nerozluštěný pseudonym a jeho následky - Jan Eriugena - Negativní teologie - Tomáš a Dionýsius Areopagita	

IV	45
Život Anselma z Canterbury - Věřící se snaží porozumět tomu, čemu věří: <i>credo ut intelligam</i> - Pochybnost "nutných důvodů" - "Anselmův argument" pro existenci Boží (Descartes, Kant, Hegel, Karl Barth) - Ano a Ne Tomáše Akvinského - Platonik Anselm	

V	61
"Středověký člověk"? - Tři zcela rozdílní současníci: Petr Abélard, Bernard z Clairvaux, Jan ze Salisbury - Abélardova "Kronika ne-	

šťestí" - "Z celé filosofie nejvíce logika..." - Nový aspekt spojení víry a rozumu - Heroická aktivita Bernarda z Clairvaux - Jeho "filosofický" zájem: spása člověka - Mystik: "Duše hledá SLOVO" - Jan ze Salisbury: anglosaská empirie proti logickému formalismu a metafyzické spekulaci

VI 73
Hugo od sv. Viktora: první středověká "suma" - Knihy sentencí - Petr Lombardský: filosoficko-teologická učebnice středověku, "Augustinovsky breviář" - Komentáře ke Knize sentencí

VII 79
Otřesení platónsko-augustinovského pohledu na svět: Aristotelés je překládán do latiny - Oklika přes Araby. Velcí komentátoři Aristotela - Nezadržitelná dynamika přijetí Aristotela: současně zákaz a podpora

VIII 85
První "aristotelik": Albert Veliký - Snaha o uchopení celku - Muž zkušenosti: Kniha o rostlinách a Kniha o zvířatech - Primát vědění o věcech - Spojení **fides** a **ratio** se stává znovu obtížnější

IX 93
Sjednocení myšlení o stvořené skutečnosti a o skutečnosti víry: Tomáš Akvinský - Krátký okamžik myšlenkového vyrovnání - "Středověký augustinismus" a "heterodoxní aristotelismus" - Siger z Brabantu: fascinace světem, který lze zkoumat do nekonečna - "Dvojitá pravda": konec středověku se ohlašuje - Historismus ve filosofii

X 101
Odsouzení z roku 1277: bod obratu scholastiky - Zdánlivě intrika, přesto nevyhnutelný akt - "Odsouzení" vůbec - Ochromení svobodného střetávání názorů - "Školy": překážky pravého dialogu - Konec "líbáněk"

XI 107
Anselmovy "nutné důvody" a "řecký necessitarismus" - Nevyhnutelná korektura: svoboda - Základní slovo Dunse Scota - Pokud sahá Boží svoboda, neexistuje filosofická spekulace - Co znamená "voluntarismus"? - "Kritická" filosofie a "biblická" teologie - Přeskočení stvořené skutečnosti - Krok ze středověku: Vilém z Ockhamu - "Absolutní svoboda Boží" a empirismus - Rozluka **fides** a **ratio**: Konec středověku

XII	119
Otázka po přítomnosti minulého - Za prvé: "scholastické" osvojení tradovaného. "Velké knihy" - Za druhé: vyhlídka na svobodný chráněný prostor <i>theoria</i> uprostřed moderního světa práce - Za třetí: aktuálnost "křesťanské filosofie". Neopakovatelnost "sumy". Rezignace na uzavření obrazu světa. Všestranně otevřený dialog jako forma univerzality.	
Prvenství teologie není "středověké" „Křesťan, který dnes filosofuje, nemůže dát středověkou odpověď, ale musí hledat svoji vlastní.	
PŘEHLED LITERATURY	129
CHRONOLOGICKÝ PŘEHLED	137
REJSTŘÍK	141

Dílo bylo přeloženo z německého originálu *Scholastik. Gestalten und Probleme der mittelalterlichen Philosophie*. Překlad byl původně pořízen podle licenčního vydání v nakladatelství St. Benno (St. Benno Verlag, Leipzig 1985). Později byl opraven podle původního vydání (Kösel-Verlag, München 1960). Oprava byla nutná vzhledem k cenzurním zásahům (chybějící věty i celé odstavce). Naposledy byl překlad přehlednut podle posledního, třetího vydání (Kösel-Verlag, München 1991).

První čtyři kapitoly tohoto překladu vyšly v samizdatových sbornících: Kapitola I: "Velikonoce", Praha 1987; kapitoly II a III: "Scholastika II, III", Praha, vánoce 1987; kapitola IV: "Na Zjevení Páně" (Danielovi ke čtyřicátinám), Praha 1989. Redaktorkou všech těchto sborníků byla Lenka Karfíková, které tímto vyjadřuji svoji vděčnost za trpělivou práci na revizi překladu uvedených kapitol.

Překladatel